

154603

Kuhnovci v BOSNI.

Nova pesem s podobami.

Spisal
Lipe Haderlap.

1878.

1879.

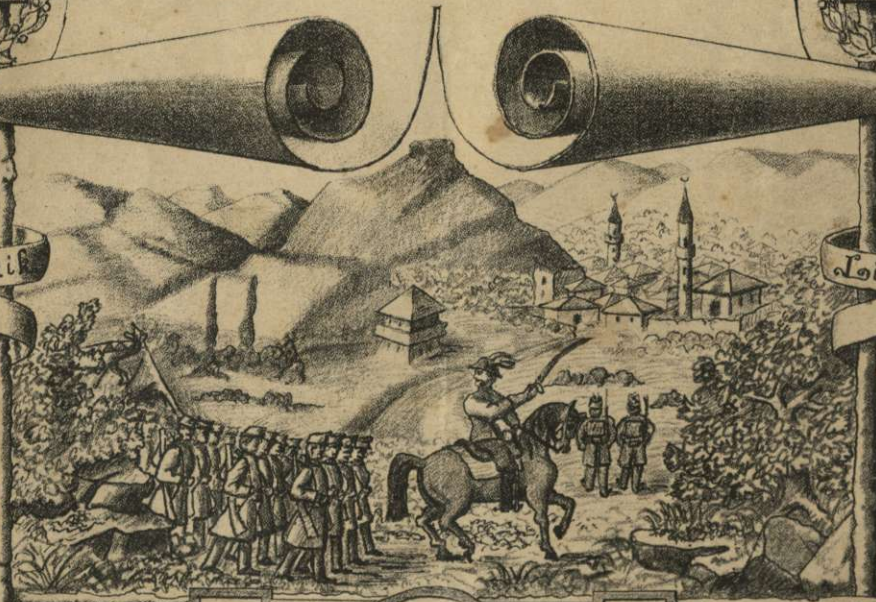
Bogelje.

Šajee.

Travnik.

Livno.

Natisnil in založil J. Krajec. Novomesto.

154603

154603

N 179/1960

Kunovci v Bosni.

(Drugi pomnoženi natis.)

I.

Vsi cesarji in vsi kralji
So v Berlinu vkup se zbrali,
Sodbo ojstro so držali,
In tako-le so spoznali:
„Turk velika je nesnaga,

Mora se pomesti s praga,
Več ne sme kristjanov dreti,
Bosna se mu mora vzeti.
Naš prijatelj Avstrijan
Je za to dovolj močan,
On najlože to storí,
Ker korajžne ima ljudi.“
Ko se sodba ta prebere,

Cesar vojsko skupaj zbere,
In potem Filipoviča
K sebi na svoj dom pokliče.
Cesar reče generalu :

„Ktere bomo v bój poslali?

Al' Madžare ali Nemce,

Al' Hrvate ali Pemce?“

Rekel je Filipovič :

„Naši fantje vsi so tič',

Toda Kranjci so med vsemi

Najbolj čvrsti in iskreni,

Kamor ti se zaprašé,

Vse pred sabo polomé ;

S Turkom star račun imajo,

Naj ga letos poravnajo !

Če junake te dobim,

Turka nič se ne bojim.“

Cesar vse mu potrdi,

Pismo pisati veli

V Trst na krajnski Kunov roj,

Naj pripravi se na boj !

Kunovci so pismo brali,

So veselja zavriskali :

„Ha poskusil boš Turčfn,

Kaj je krajnske zemlje sin !

Kviško fantje , mi smo mi,
Greje nas slovenska kri,
S Turkom star račun imamo,
Prav je, da ga poravnamo !“

II.

Godba je lepò igrala,

Vojska se je v boj peljala ;

Le v Ljubljani se še vstavi,

Da domači kraj pozdravi ;

So Slovenke se jokale,

Ko so šopke povijale,

Mokro vsako je okó,

Ko jemali so slovó.

Obrist pa na konj' sedí,

In takò jim govori :

„Fantje , več se ne mudite,

V vrsto skupaj se vstopite,

Resen mora bit' vojak,

Ker nas čaka boj težak !“

Fantje v vrsto so stopili,

Niso se nič več mudili ; —

„Z Bogom, ti domači kraj,

Prišli bomo še nazaj.

Če nas svinca in bodala
Mati Božja bo var'vala.“
Voz železni je zažvižgal,
Žalostno je zabrlizgal,
Čez posavje vlak hití,
Zgine nam izpred očí;
Doli na hrvaško stran,
Kjer se zbira Turk močan.

III.

Kmalo v Zagreb so dospeli,
Kjer so jih lepo sprejeli;
Tam pozdravijo Hrvate,
Kakor svoje rodne brate.
Dosti vojske tam je zbrane,
Od vseh krajev tje poslane,
So Madžari in Poljaki,
Nemci, Čehi in Slovaki,
So Tirołci, Bukovinci,
In Hrvatje, Dalmatinci,
Pešci, lovci, topničarji,
So ulanci in huzarji;
Grdo Turek gledal bo,
Kedar ti ga zgrabijo!

Ko Filipovič jej migne,
Vojska vsa se kviško dvigne,
Stopa proti turškem Brodi,
In Filipovič jo vodi;
Še le pri dereči Savi
Cela truma se ustavi,
Most čez Savo naredili,
In na turško stran stopili.
Ceste tri so napeljane
V kraje bosenske prostrane:
Prva se zavije v levo,
Druga kaže v Serajevo,
Tretja pa na desno pelje
V Banjoluko in Rogelje.
Vkup stopili generali,
In so se posvetovali,
Kak se naj Turčin prekane;
Brž Filipovič jo vgane:
Vojsko loči na tri dele,
Vsak'mu svoje dá povelje;
V levo stran do reke Drine
Je poslal madžarske sine:
V sredo je postavil Nemce
In pa stajarske Slovence;
In po cesti v desni plati

Šli so Kranjci in Hrvati.
Tak Turčina so prijeli,
Od vseh krajev ga zajeli.

IV.

¶ levo stran so šli Madžari,
Vodil jih je grof Szapari,
Malo sreče so imeli,
Vmikati so se začeli.
Štajarci so šli po sredi,
Zgrabi Turk jih grdogledi;
Dobro so se mu branili,
In nazaj ga zapodili,
Niso mu počitka dali,
Do Sarajeva ga gnali.
Kranjci in za njim' Hrvati
Krenejo po desni plati.
Ko so prišli do Rogelja,
Turek že na naše strelja,
Kape vid'jo se rudeče,
Polno jih po hribu teče,
Kakor toča so se vsule
Sèm po naših turške kuglje.
To junake kranjske zdraži,

Da postanejo vsi vražji,
Da se v Turke zakadé,
Kmalo v beg jih zapodé.
Turki niso se vstavljali,
Proti Jajcu so bežali.
Tak je srečno bil končan
Prve bitke vroči dan.

V.

¶ es srdit je turški paša,
Vojska slab' se mu obnaša,
Sèm in tje po sobi hod',
In preklinja kranjski rod;
Po vsi Bosni bobnat' reče,
Turek na pomoč mu teče,
Možki vsak za puško zgrabi;
Kar je Turka, vse privabi,
Močno vojsko skupaj spravi,
V mesto Jajce jo postavi;
Tam za trdnim zidom čaka,
Kdaj da Kranjec prikoraka.
Ko so naši tje dospeli,
Nad Turčinom so strmeli:
Čez vse hribe in planjave

Turka je, ko listja, trave!
Naših fantov je le malo,
Pa srcè jim ni upálo,
Bogu izročé še duše,
In nabašejo si puše.
Ko se jutro zazorí,
Vojska v vrsti že stojí.
Kranjce prašajo Hrvati:
„Al' za vami hoč'mo stati?
Al' pa vi za nam' hodite,
Nas pa v boj naprej spustite!“
Kranjci so odgovorili:
„Mi smo zmirom spred hodili,
Zdej tud' hoč'mo prvi biti,
In se s Turkom poskusiti;
Treba ni za nas se bati,
Turku hoč'mo pokazáti,
Če poprej še vedel ni,
Kaj da je slovenska kri.
Vi za nami le hodite,
Če bo treba, priskočíte,
Toda mislimo, da malo
Dela bo za vas ostalo.“
Glasno jim zapel je boben,
Kranjci šli so prvi v ogenj;

Turki streljat' so začeli,
Strašno topi so grmeli,
Kuglje spred in zad padále,
Ali mem' ušes brenčale,
Ene v zemljo se zarile,
Druge našim smrt nosile,
Kranjci se pa ne splašé,
Mirno v ognji tam stojé,
Turke s svincem trušajo,
Hudo kri jim pušajo,
Hruške mečejo jim suhe,
Turki padajo ko muhe,
Ker pretežke te jedí,
Vsak želodec ne trpí.
Zdej se turki vkup zberó,
Strašno vpitje zaženo:
„Allah! Allah!“ so zavpili,
V naše so se zakadili;
Naši neč'jo se vmaknit',
In pričnè se boj srdit.
Puška poka, boben poje,
Paša kolne Turke svoje,
Kranjci niso se nič bali,
Turke dobro so kresali,
Turkom že pogum upada,

Trese se jim dolga brada.
Še Hrvatje so prihruli,
In na Turke so se vsuli,
Prišli Kranjcem so v pomoč,
Boj je trajal v pozno noč.
Vrli Kranjci in Hrvatje,
Kakor pravi rodni bratje,
Turke so z močjo zgrabili,
In nazaj jih zapodili.
Kakor snopja od erží
Mrtvih Turkov tam leží;
Turk se branit' več ne more,
Bežal je v visoke gore;
Turška moč je bla zdrobljena,
Bosna pa za nas dobljena.
O veséli se kristjan,
Zá te to je srečen dan,
Hvala večnemu Bogú,
Ni več turškega strahú!

VI.

Bosna se je vsa podala,
Samo Lívna je še stala;
Lívna ima trden zid,

In za zidom Turk je skrit.
Turki so se v Lívni zbrali,
Našim so se posmeh'vali:
„Če ste Bosno vso vkrotili,
Lívne niste še dobili!“
Ko Filipovič to čuje,
Sam pri sebi premišluje:
„Lívna ima trden zid,
Teško jo bo ukrotit';
Druz'ga sveta zdaj ne vem,
Ko da Kranjce tje pošljem.“
Kranjci v Travniku so bili,
V hribih Turke so lovili,
S pismom sel jih tam dobí,
Lívno vzeti jim velí.
Prieger skliče svoje gade,
K' jim srečè nikolj ne vpade;
Urno so se skupaj zbrali,
In pred Lívno se podali.
Celo mesto obstopili,
In nikogar ven spustili,
Tri so dneve, tri noči
Turke tam oblégali;
Postelj trda je zemljíca,
Streha mokra je meglíca,

Burja čez pečine brije,
Straža v plajše se zavije;
Noč in dan ognjene strele
So iz topov v mest' letele,
Bombe pokale, šrapneli,
Da so Turki obledeli;
Mesto se od bomb je vnelo,
Na vseh krajih je gorelo.
Turkom v mestu ni strpeti,
Ven poskušajo prodreti,
Se iz mesta ven spusté,
Ter se v naše zaprašé.
So na Kranjce naleteli,
Ti so jih takò sprejeli,
Da se brž obrnejo,
In se v mesto vrnejo.
Paša kolne, jadikuje,
In si črno brado ruje,
Livna se ne dá rešiti,
Našim mora jo pustiti;
Jezno migne Turkom z glavo,
Belo vzdignit dá zastavo;
Turki so se priklonili
In orožje odložili.
Godba je lepò igrala,

Ko se Livna je podala,
Kunovci pa vsi veseli
V turško gnjezdo so hiteli,
Turkom puške vse pobrali,
Vjete v Avstrijo poslali.
Slava Kunovcem doní,
Livna se jim pokorí!
Vzeta Bozna je prostrana,
Vojska pa je dokončana.

VII.

Ko je cesar vse to zvedel,
Se je silno razveselil,
Hvalo Kunovcem sporočil,
In povedat jim naročil:
„Dokler Avstrija bo stala,
Hvalo bode vam dajala,
Bosno ste nam pridobili,
Tam kristjane ste rešili,
Pometéna z naš'ga praga
Divjih Turkov je nesnaga.
Krajnski polk pa slavnoznan
Bo pred vsemi odlik'van!“

Sto sventinj srebrnih, zlatih,
Pustil cesar je skovati,
Kunovcem jih dati reče
Za spomin junaške sreče,
In še to jim sporoči:
„Kaj si še želite vi?
Ali v Bosni hoč' te stati,
Al' na Dunaj se podati?
Kjer je moje glavno mesto,
Stražo hočem 'meti zvesto:
Če bo Kranj'c pri meni stal,
Bodem lahko mirno spal.“
Misel Kunovcev je taka:
„Bosna huda nam je tlaka;
Gosto pada dež z meglic,
Redko vince je z goric,
Postlje ni v deželi celi,
Redko peče kruh se beli,
Turek černo se drži,

Družbe prave tukaj ni.
Dunaj bomo si zvolili,
Tam cesarski dom stražili.“
In takò se tud' zgodí,
Kranjci so na Dunaj šli,
Proč iz Bosnije prostrane,
Prek Hrvaške, prek Ljubljane.
Kamor pride Kranjcev dika,
Radost je povsod velika.
Videli so domačijo,
Kratek čas se tu mudijo;
Car pri seb' jih meti hoče;
Kmalo boben zaropoče,
Kranjski polk se poslovi,
Vlak na Dunaj ž njim drči.
Cesar sprejme jih s častjo;
Ljudstvo kliče: Živio!
Bože živ' slovenski rod,
Zmagovalen je povsod!

